

Standardrutterna

Inom Svensk Fågeltaxering drivs flera olika delprogram för att så många av våra fågelarter som möjligt skall kunna följas. En stor mängd övergripande information om Svensk Fågeltaxerings verksamhet presenteras i en årsrapport. I denna bilaga till årsrapporten redovisas grundläggande information om ett av våra delprogram – *Standardrutterna*. Motsvarande information för de andra delprogrammen finns i separata bilagor.

Efter en kort presentation av metodik och det senaste årets inventeringsinsats, presenteras:

- en karta över vilka rutter som gjordes det senaste året
- en tabell och en figur med information om antalet gjorda rutter sedan delprogrammets start
- en tabell som för de senaste två åren visar hur många individer av varje art som setts, samt på hur många rutter arten setts
- figurer som visar populationstrender för ett stort antal arter från detta delprogram

Metodik

Här ges en översiktlig beskrivning av delprogrammets metodik. Fullständig metodik finns att läsa på vår hemsida: <https://www.fageltaxering.lu.se/inventera/metoder>

En standardrutt är åtta kilometer lång (kvadrat om 2x2 km). I hörnen och mitt emellan hörnen ligger punkter där fåglarna räknas under fem minuter. Mellan punkterna räknas fåglarna medan man går långsamt (linjetaxering), ungefär 30–40 minuter per km. Rutterna har fasta, förutbestämda positioner över hela landet, med 25 km lucka i både nordsydlig och västöstlig riktning. Totala antalet rutter är 716. Metoden infördes 1996 för att få jämn geografisk spridning och ett representativt stickprov av fågelfaunan i proportion till de olika naturtypernas arealer. Standardrutterna inventeras en gång per år under försommaren. Sedan 2011 räknas även däggdjur (de större och vilda arterna) på standardrutterna.

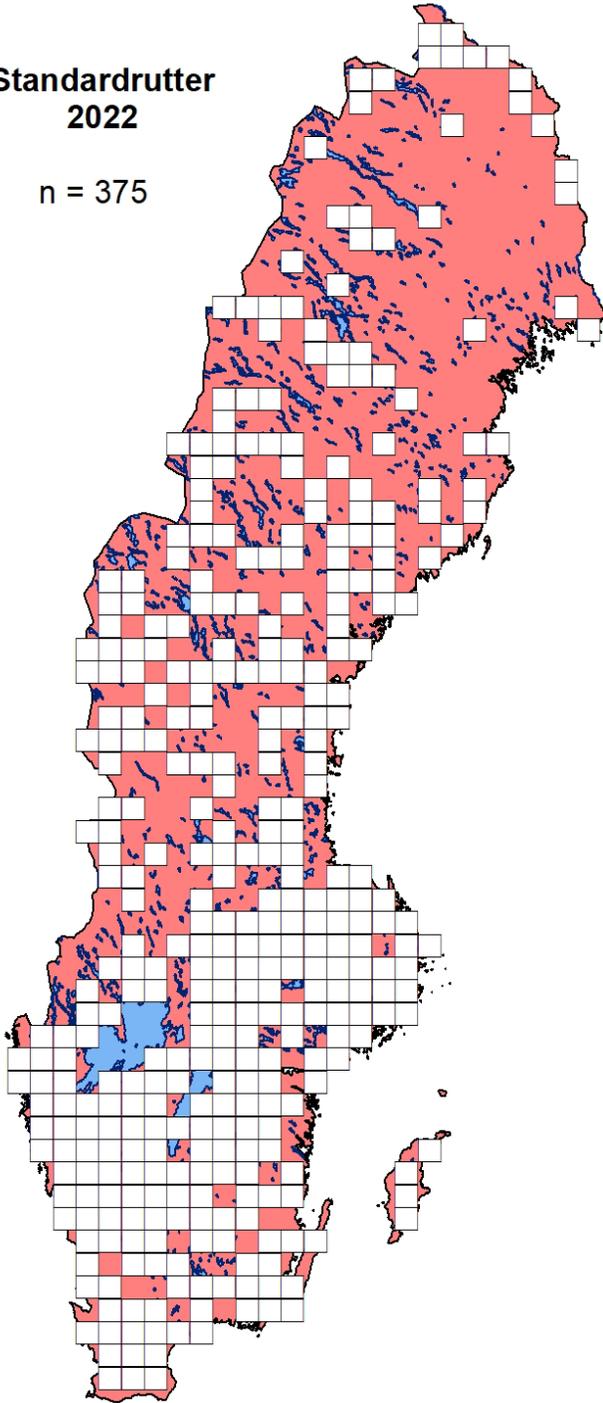
Inventeringsåret 2022

Totalt inventerades 375 standardrutter (Fig. 1), vilket är 70 rutter färre än året före (445 gjordes 2021) och faktiskt det lägsta sedan 2002 då 329 rutter gjordes. Antalet inventerade standardrutter har minskat betänkligt de två senaste åren. Sammanlagt deltog 191 olika personer. Sju rutter har inventerats alla 27 åren, fem rutter 26 år och fjorton rutter 25 gånger. De rutter som inventerats minst antal gånger är inventerade fyra gånger (två rutter). Sveriges 716 standardrutter har inventerats i genomsnitt 15,1 gånger per rutt. Totalt sågs 113 894 individer av 212 arter på linjerna. Aftonfalk och stripgås blev nya arter för standardrutterna. Totalt sågs 1359 däggdjur av 19 arter på 262 rutter. Ny art för standardrutterna blev varg.

Av kartan framgår var det gjordes standardrutter det senaste året.

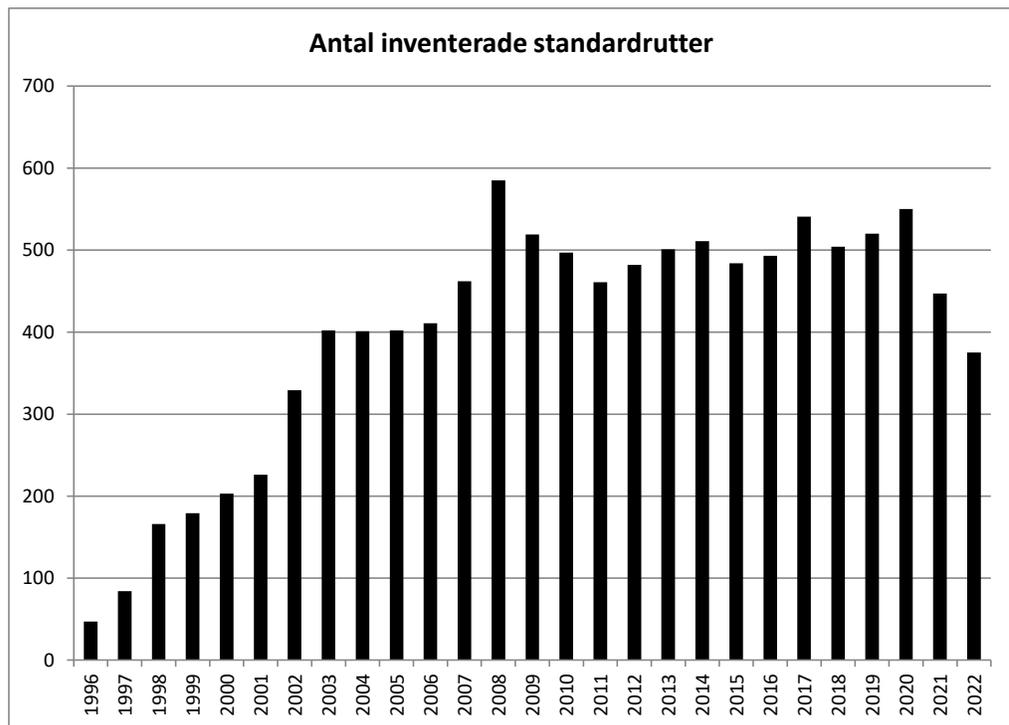
**Standardrutter
2022**

n = 375

Antal inventerade standardrutter åren 1996–2022.

År	Antal
1996	47
1997	84
1998	166
1999	179
2000	203
2001	226
2002	329
2003	402
2004	401
2005	402
2006	411
2007	462
2008	585
2009	519
2010	497
2011	461
2012	482
2013	501
2014	511
2015	484
2016	493
2017	541
2018	504
2019	520
2020	550
2021	447
2022	375

Totala antalet fåglar registrerade på standardrutterna 2022, jämfört med året före. Det gjordes 447 rutter 2021 och 375 rutter 2022.

Art	Registrerade individer		Antal rutter med arten	
	2021	2022	2021	2022
Storlom	176	155	81	70
Smålom	89	69	47	37
Skäggdopping	113	129	24	16
Gråhakedopping		2		1
Svarthakedopping	37	21	8	7
Smådopping	1	1	1	1
Storskarv	835	400	43	33
Toppskarv	30		1	
Gråhäger	107	61	46	33
Ägretthäger	4	1	1	1
Rördrom	19	14	14	13
Gräsand	565	553	133	116
Kricka	109	56	42	26
Snatteband	19	23	5	8
Bläsand	13	8	4	5
Stjärtand	1		1	
Skedand	4	11	2	4
Bergand	8		3	
Vigg	194	179	38	21
Knipa	328	272	124	111
Alfågel	22	7	8	4
Svärta	29	28	8	7
Sjöorre	42	7	9	4
Ejder	376	320	19	14
Småskrake	76	62	20	18
Storskrake	272	149	50	36
Salskrake	4	1	3	1
Gravand	65	64	12	11
Grågås	1340	912	73	65
Sädgås	11	12	4	6
Stripgås		1		1
Kanadagås	486	310	90	67
Vitkindad gås	721	135	10	10
Knölsvan	158	147	35	26
Sångsvan	340	194	94	88
Kungsrör	7	8	6	7
Ormvråk	220	181	123	102
Fjällvråk	17	18	13	15
Sparvhök	22	11	20	9
Duvhök	13	15	13	14
Röd glada	50	77	21	28
Havsörn	28	17	23	15
Bivråk	10	8	8	8
Brun kärrhök	28	28	18	23
Blå kärrhök	3	2	3	2
Ängshök	2		1	
Fiskgjuse	23	38	20	27
Lärfalk	20	13	17	10
Pilgrimsfalk	3	3	2	2
Jaktfalk	1		1	
Stenfalk	10	8	7	6
Aftonfalk		1		1
Tornfalk	55	43	43	36
Dalripa	113	71	50	30
Fjällripa	64	47	21	14

Art	Registrerade individer		Antal rutter med arten	
	2021	2022	2021	2022
Orre	356	327	130	118
Tjäder	195	159	108	87
Järpe	49	38	35	27
Rapphöna	6	7	3	5
Vaktel	8	6	7	6
Fasan	191	160	56	51
Trana	948	819	240	216
Vattenrall	6	5	5	5
Småfläckig sumphöna	1		1	
Kornknarr	3	2	3	2
Rörhöna	1	1	1	1
Sothöna	62	55	17	17
Strandskata	147	145	26	27
Tofsvipa	443	375	86	86
Större strandpipare	47	39	12	8
Mindre strandpipare	4	3	4	3
Fjällpipare	30	23	6	3
Ljungpipare	621	614	58	52
Roskarl	1		1	
Enkelbeckasin	294	247	145	123
Dubbelbeckasin		1		1
Dvärgbeckasin	4		4	
Morkulla	62	53	52	39
Storspov	121	89	47	42
Småspov	128	100	48	31
Skogssnäppa	449	381	199	173
Grönben	449	344	114	80
Drillsnäppa	150	123	80	68
Rödben	179	161	41	40
Svartsnäppa	17	2	10	1
Gluttsnäppa	278	171	102	71
Skärsnäppa	13	6	3	1
Mosnäppa	3	7	3	2
Kärrsnäppa	39	74	9	9
Myrsnäppa	1	1	1	1
Brushane	9	2	5	2
Smalnäbbad simsnäppa	30	1	3	1
Fjälllab	71	81	17	16
Kustlab	2	1	1	1
Havstrut	228	48	22	20
Silltrut	384	171	15	21
Gråtrut	706	445	71	63
Fiskmå	1726	1640	212	182
Dvärgmå	41	15	7	5
Skrattmå	831	1071	90	67
Fisktärna	224	240	51	57
Silvertärna	106	114	26	21
Smätärna	4	1	2	1
Tobisgrissla	76		2	
Tamduva	164	224	28	35
Skogsduva	197	201	77	78
Ringduva	4665	4256	344	295
Turkduva	11	3	6	2
Gök	1240	1065	362	309
Berguv	2	1	2	1

Art	Registrerade individer		Antal rutter med arten	
	2021	2022	2021	2022
Hökuggla	5	4	5	4
Sparvuggla	1	1	1	1
Kattuggla	7	6	7	6
Slaguggla	3	4	3	4
Lappuggla	2	2	1	2
Hornuggla	1		1	
Jorduggla	8	10	6	9
Pärluggla	1		1	
Nattskärria	5		4	
Tornseglare	868	1023	134	129
Kungsfiskare	1		1	
Gröngöling	143	161	86	104
Gråspett	8	4	8	4
Större hackspett	1184	1628	306	294
Vitryggig hackspett		2		1
Mindre hackspett	10	8	7	7
Tretåig hackspett	20	24	14	20
Spillkråka	265	248	174	159
Göktyta	83	93	60	65
Trädlärka	70	57	39	37
Sånglärka	1615	1570	103	104
Ladusvala	1010	799	197	160
Hussvala	317	490	67	52
Backsvala	23	43	3	5
Sommargylling	3		3	
Korp	448	400	220	181
Kråka	1690	1522	278	237
Råka	352	452	10	15
Kaja	2976	2966	156	143
Skata	640	506	145	130
Nötkråka	14	7	12	6
Nötskrika	396	363	168	163
Lavskrika	73	88	36	36
Stjärtmes	67	98	32	34
Talgoxe	4000	3723	367	322
Blåmes	1592	1277	251	218
Svartmes	722	479	198	154
Tofsmes	457	478	173	153
Lappmes	13	21	7	3
Entita	118	102	61	59
Tallita	322	386	145	147
Nötväcka	407	450	149	147
Trädkrypare	520	467	181	159
Strömstare	7	5	6	5
Gärdsmyg	2296	2533	315	290
Dubbeltrast	761	709	251	222
Björktrast	959	851	182	165
Taltrast	3671	3007	406	337
Rödvingetrast	2083	1269	252	168
Ringtrast	56	26	17	12
Koltrast	3635	3773	306	273
Stenskvätta	337	291	71	76
Buskskvätta	479	494	177	166
Svarthakad buskskvätta	1		1	
Svart rödstjärt	1		1	
Rödstjärt	1543	1063	307	231
Tajgablåstjärt	2	1	2	1
Näktergal	177	182	50	42
Blåhake	147	94	31	21
Rödhake	3263	3057	361	321

Art	Registrerade individer		Antal rutter med arten	
	2021	2022	2021	2022
Gräshoppsångare	14	7	11	5
Flodsångare	3	1	2	1
Vassångare	1	1	1	1
Busksångare	2	1	2	1
Trastsångare	5	1	3	1
Rörsångare	94	59	40	27
Kärrsångare	72	64	35	25
Sävsångare	123	131	34	33
Härmsångare	233	255	93	96
Svarthätta	2778	2840	249	233
Höksångare	4		2	
Trädgårdssångare	1953	1676	286	252
Törnsångare	874	864	142	142
Ärtsångare	500	485	222	199
Lövsångare	17038	13291	439	369
Gransångare	1175	1099	238	197
Grönsångare	416	339	135	110
Brandkronad kungsfågel	1	3	1	3
Kungsfågel	2044	1880	317	280
Grå flugsnappare	751	674	225	199
Svartvit flugsnappare	1430	1105	315	263
Halsbandsflugsnappare	8	5	3	2
Mindre flugsnappare	6	4	6	3
Järnsparv	757	612	267	216
Ängsfiplärka	1706	1245	91	77
Trädpiplärka	4683	3607	399	334
Skärpiplärka	7	4	1	1
Sädeslärla	580	634	205	186
Forslärla	17	25	13	12
Gulärla	724	607	127	95
Sidensvans	58	19	22	10
Varfågel	5	14	4	10
Törnskata	140	117	82	69
Stare	1988	1744	163	148
Stenknäck	112	124	50	53
Grönfink	420	341	135	119
Steglits	217	275	78	84
Grönsiska	3892	2760	339	293
Hämpling	306	303	61	65
Gråsiska	642	866	97	81
Vinterhämpling	5	1	1	1
Domherre	252	401	131	168
Rosenfink	26	25	10	9
Tallbit	8	4	5	1
Mindre korsnäbb	742	1153	112	141
Större korsnäbb	178	167	46	42
Korsnäbb	658	1195	126	137
Bändelkorsnäbb	4	8	3	3
Bofink	12842	11660	394	343
Bergfink	3832	2205	149	111
Gulspurv	1092	1144	207	194
Ortolansparv	6	6	5	3
Videsparv	74	49	31	14
Dvärgsparv	1	1	1	1
Sävsparv	443	299	138	107
Lappsparv	121	262	16	11
Snösparv	36	33	8	5
Gråsparv	484	346	59	55
Pilfink	514	525	86	83

Beståndsindex (TRIM, se årsrapporten för mer detaljer) för ett stort antal arter enligt standardrutterna. Index är satt till 1 för 1998. Förändring i index speglar procentuell förändring i individantal. Om index stiger från 1 till 2 har antalet individer fördubblats, om index sjunker från 1 till 0,5 har antalet individer halverats. Efter artnamnet visas medelantalet fåglar sedda per år, antalet unika rutter arten setts på sammanlagt under alla år, genomsnittlig förändring i % per år, samt statistisk signifikans. Index i siffror för dessa och ytterligare arter finns på hemsidan.

